

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering
Bredgade 43
1260 København K

ui@ui.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om maritime uddannelser og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU)

Akademikerne har fra Styrelsen for Universiteter og Internationalisering modtaget udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om maritime uddannelser og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU) til høring. Akademikerne har udsendt lovudkastet til høring i medlemsorganisationerne og skal på den baggrund fremkomme med bemærkninger.

Akademikerne finder det grundlæggende rigtigt, at reformen af SU-systemet får følgeskab af særlige tiltag og incitamenter rettet mod universiteterne og de andre videregående uddannelsers evne til at understøtte en hensigtsmæssig studiefremdrift. De meget forskellige gennemsnitlige studie gennemførelsestider på universiteterne vidner om, at der fortsat er et potentiale for en mere hensigtsmæssig studiekultur, der bedre kan understøtte de studerende i en hensigtsmæssig studieadfærd.

Dog finder Akademikerne det afgørende, at ændringer tilrettelægges og implementeres med respekt for de enkelte institutioners særkende og uddannelsesstrukturer. I forlængelse heraf, noterer Akademikerne sig, at forslagene samlet vil medføre øgede administrative og undervisningsmæssige ressourcer, hvorfor Akademikerne skal henstille, at der udvises politisk vilje til at finde finansieringen til de nye aktiviteter.

Akademikerne er enig i, at der fortsat er et stort potentiale i at reducere unødigt spildtid i det videregående uddannelsessystem ved en forbedring af meritsamarbejde og –praksis ved studieskift og ved studieophold på en anden uddannelsesinstitution. Meget unødigt forsinkelse vil givet

Den 14. maj 2013
Sagsnr. S-2013-349
Dok.nr. D-2013-8437
BBA/ka

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Postboks 2192
Nørre Voldgade 29
DK – 1017
København K

T +45 3369 4040
F +45 3393 8540

E ac@ac.dk
W www.ac.dk

kunne elimineres ved en kortlægning af meritveje på tværs af institutionerne og uddannelserne.

Side 2 af 5

Ikke desto mindre, finder Akademikerne det yderst bekymrende, at visse af tiltagene i reformen synes at sætte hensynet til hurtighed over hensynet til uddannelsernes kvalitet og niveau. For eksempel finder Akademikerne det særdeles uheldigt, at suppleringskurser med et penestrøg afskaffes. Suppleringskurser bidrager rent faktisk til, at professionsbacheloren (og universitetsbacheloren) forbedrer sine forudsætninger for at gennemføre en given kandidatuddannelse.

En ubetinget overgang, som der lægges op til med lovændringerne, har for det første en indbygget risiko for en forstærket akademisering af professionsbacheloruddannelserne på bekostning af praksisnærheden og dermed disse uddannelsers særlige kvalitet og særkende. For det andet vil en afskaffelse af suppleringsforløb risikere at sætte det faglige niveau på kandidatuddannelserne under pres.

På samme vis, finder Akademikerne tiltaget om en ny færdiggørelsesbonusordning problematisk, fordi tiltaget risikerer at skabe ubalance i hensynet mellem hastighed og kvalitet. Allerede i dag skaber taxametersystemets simple sammenhæng mellem bestået eksamen og bevilling en risiko for kvalitets- og niveauglidning på uddannelserne. Med en ny færdiggørelsesbonusordning frygter Akademikerne, at kvalitetspresset på universitetsuddannelserne vil blive yderligere forstærket.

Da der er tale om en ganske kompleks reform af rammerne for studiefremdrift og –gennemførelse, skal Akademikerne anbefale, at der gennemføres en evaluering af reformens effekter tre år efter lovændringernes ikrafttrædelse. Særligt i forhold til at få afdækket effekterne af reformen i forhold til frafald og social mobilitet blandt de studerende, samt at få evalueret på reformens konsekvens for uddannelsernes kvalitet og niveau.

Specifikke bemærkninger

Akademikerne noterer sig, at der for så vidt bestemmelserne om obligatorisk eksamenstilmelding svarende til et helt studieår, forbedret institution og studieskift, øget brug af vinterstart samt studiestartsprøver skal gælde for alle videregående uddannelser og således ikke kun universitetsuddannelserne. Endvidere noterer Akademikerne sig, at initiativet om større fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelser (bachelorhegnet) også skal omfatte de kunstneriske uddannelser.

Bedre meritsamarbejde og -praksis

Akademikerne er enig i, at der eksisterer et uudnyttet potentiale for hurtigere gennemførelse, og som bedre kan realiseres hvis der skabes en større gennemsigthed for den enkelte uddannelsessøgende, der overvejer at skifte uddannelse eller tone sin uddannelse i en given retning. Ikke mindst for de 22 pct. der i dag fortryder deres valg af universitetsbacheloruddannelse for efterfølgende at starte på en professionsbache-

loruddannelse, eller de 8 pct. der skifter til en erhvervsakademiuddannelse, bør der i langt højere grad gives merit for gennemførte studieelementer.

Akademikerne finder, at megen unødigt forsinkelse givet kan elimineres ved, at institutionerne i fællesskab afdækker givne uddannelses- og meritmuligheder. I forlængelse heraf støtter Akademikerne, at der igangsættes systematisk og formaliseret samarbejder mellem institutionerne om uddannelses- og meritveje, inden for givne faglige søjler. Det er således vigtigt for Akademikerne at understrege, at en styrket meritpraksis fortsat må have basis i en faglig vurdering.

En styrket meritpraksis, og i det hele taget et mere fleksibelt videregående uddannelsessystem, vil have som naturlig konsekvens, at der uddannes flere kandidater med anderledes og mere fleksible fagprofiler. Derfor er det også væsentligt, at institutionerne forpligter sig til at forklare over for fremtidige arbejdsgivere, hvad disse nye typer af kandidater kan bidrage med af kompetencer.

Akademikerne støtter, at institutionerne fremover skal offentliggøre statistik over deres meritpraksis, således at udviklingen kan følges.

Afskaffelse af supplerer mellem bachelor- og kandidatuddannelse

Akademikerne finder, som nævnt indledningsvist, en generel afskaffelse af suppleringskurser problematisk. At suppleringskurser i sig selv skulle udgøre en barriere i det videregående uddannelsessystem, må siges at være noget af en kortslutning. Tværtimod bidrager suppleringskurser til en bedre sammenhæng mellem uddannelsesniveauerne netop der, hvor faglige hensyn taler for, at professionsbachelor supplerer deres uddannelse for på den måde at forbedre deres forudsætning for at gennemføre kandidatuddannelsen.

En generel overgang mellem professionsbachelor- og kandidatuddannelser vil risikere at sætte det faglige niveau på kandidatuddannelserne under pres, såfremt man ikke vil acceptere store frafald blandt kandidatstuderende med professionsbachelorbaggrund. Alternativt, at den teoretiske metodemæssige del af professionsbacheloruddannelserne styrkes på bekostning af praksisnærheden, som ellers er professionsbacheloruddannelsernes særkende. Afhængig af hvilken af de to alternativer der vælges, bliver resultatet enten en forringelse af kandidatuddannelsen eller af professionsbacheloruddannelsen.

Udvikling af særlige kandidatuddannelser

Derimod støtter Akademikerne, at der udvikles kandidatuddannelser rettet særligt mod professionsbacheloruddannelser, naturligvis med forbehold for de kandidatuddannelser, som ifølge lov fører frem til offentlig autorisation.

Akademikerne hæfter sig ved, at det fremgår i bemærkningerne til lovforslaget, at det er vigtigt, at professionshøjskolerne indgår i tæt samarbejde med universiteterne om et sådant udviklingsarbejde. Akademikerne støtter dette forslag, men finder det samtidig lige så afgørende, at

erhvervsakademier med privatsektorrettede professionsbacheloruddannelser, også indgår i et sådant samarbejde.

Side 4 af 5

Endvidere skal Akademikerne foreslå, at de kunstneriske videregående uddannelser ligeledes tænkes ind i et udviklingssamarbejde om nye kandidatoverbygninger.

Studietidsforbedring på 4,3 mdr. frem mod 2020

Som nævnt indledningsvist er Akademikerne enig i, at der er potentiale for at nedbringe den gennemsnitlige studietid på visse uddannelser, men den valgte konstruktion med en kraftig økonomisk incitamentsstruktur, er Akademikerne skeptisk overfor, grundet risikoen for kvalitetspres og niveauglidning på universitetsuddannelserne.

Obligatorisk tilmelding til fag og prøver

Fremover skal universiteterne og de andre videregående uddannelsesinstitutioner sikre, at de studerende for hvert studieår bliver tilmeldt uddannelsens fag og eksamener svarende til 60 ECTS eller 30 ECTS pr. semester. Forslaget kan givet få en positiv effekt i forhold til at skabe en klarere forventningsafstemning med de studerende om god studieadfærd.

Når det er sagt, kan Akademikerne dog være bekymret for, at forslaget kan have uheldige konsekvenser for læringsudbyttet og studiemiljøet, hvorfor Akademikerne skal anbefale, at konsekvenserne af forslaget indgår i en treårs evaluering, som foreslået indledningsvist.

I samme moment skal Akademikerne ligeledes rette opmærksomheden på, at et sådant generelt formuleret krav om tilmelding kan give nogle særlige kvalitetsmæssige udfordringer på de uddannelser, hvor studieordninger stiller krav om en særlig studieprogression, dvs. at fagene skal følges i en bestemt rækkefølge. Det gælder eksempelvis især for autorisationsgivende uddannelser, at tilmelding til visse fag forudsætter, at andre fag er bestået. En generel bestemmelse vil således risikere at medføre, at studerende, der har dumpet et fag, får vanskeligt ved at sammensætte et fuldt semester før det pågældende fag er bestået.

Studiestartsprøver

I lyset af de politiske målsætninger om større optag og øget fleksibilitet i de videregående uddannelser, finder Akademikerne det fornuftigt, at uddannelserne får mulighed for at indføre studiestartsprøver som studerende tidligt på første semester skal bestå. En studiestartsprøve vil kunne skabe hurtig afklaring for den studerende om, hvorvidt studievalget er det rigtige samt hjælpe til en hurtig beslutning om eventuelt studieskift. Samtidig noterer Akademikerne sig, at den studerende har to prøveforsøg til at bestå.

Vinteroptag og vinterstudiestart

Akademikerne støtter øget brug af vinteroptag og vinterstudiestart på de videregående uddannelser.

Mere fleksibilitet mellem bachelor- og kandidatuddannelser (bachelor-hegnet)

Side 5 af 5

Akademikerne støtter, at det fremover skal være muligt for universitetsbachelorstuderende at tage fag på op til 30 ECTS på den tilsvarende kandidatuddannelse.

Med venlig hilsen

Birgit Bangskjær

D: 22495855

E: bba@ac.dk